

MINDSZENT-SZEGVÁR

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ
HIVATAL

Díamant Manó nyomlájában, hová
a lap szellemi részét illető közlemé-
nyek, előfizetési- és hirdetési díjak
küldendők.

és

VIDÉKE.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 3 ft — kr.
Félévre 1 ft 50 kr.
Negyedévre — ft 75 kr.
Egyes szám ára 6 kr.
Hirdetések jutányosan felvételnek

Iskoláink.

A nemzeti önállóság szempontjából nincsen oly kérdés mai napság mint a népnevelés, mint az iskola kérdése. Oly fontos dolog ez, a mely fölött eszmét csereálni nem csak nem fölösleges, de szükséges is.

E kérdésről nem mint szakember szólok, hanem mint laikus a ki figyelemmel kísérem községünk népnevelési viszonyait, a ki aggodva látom, hogy mennyire nem tartunk lépést a korról, hogy mennyire nem alkalmazkodunk a viszonyokhoz; a ki szomorúsággal eltelve tapasztalom, hogy nem csak, hogy a törvényes kiváltnak meg nem felelünk, hogy nem csak előre nem haladunk hanem rákszerűleg visszafelé fejlődünk.

A külterületi iskolákról nem is szólok részletesebben csupán a jobbparti iskolákról azt jegyzem meg, hogy az ott fenálló két iskolában a túltömötség következtében, mert a két iskolában közel 300 gyermeknek kellene oktatást nyernie, a mennyiben tényleg csupán rontják az iskola levegőjét, kellő eredményt az ott működő tanítók, bár szakképzettségük ellen kifogás nem tehető, oly eredmény, a mely meglepedést kelthetne el nem érhető s így meg kell elégednünk azzal, hogy iskoláink a közepes, sőt gyakran még a középen a'uli színvonalon is állanak. A balparti négy külterületi iskoláról mit mondjak még egyebet azon túl, hogy csupán egyetlen egyben van okleveles tanító, a másik háromban pedig némi gyakorlati jártassággal bíró dillettánsok működnek.

A belterületi iskolákról bővebben megem-

TÁRCZA.

Villám Ferkó.

— Rajz. —

(„A Mindszent-Szegvár és Vidéke eredeti tárcája“)

„Édes anyám nem vagyok a magám
Októberbe leszek Ferenc Jóskáé“

Énekszóval, közbe jó nagyokat kurjongatva halad végig Bogácsfalva hosszú utcáján egy sor legény; egymást keresztül ölelve úgy néznek ki mint valami hosszú láncoktól.

Szép fehér gyolcs gatyába, válla vetett lajbikkal halad a vig csoport. Egyiknek másiknak bokréta is van a kalapjánál, melyre pántlika van kötve oly nagy, hogy majdnem a csizmája fejéig le ér. — Olykor kalapjukat is föl-föl emelik, nem tudom talán a fejüknek melege van? Többen pedig a szemökre huzzák le, mintha szegénylősek volnának. Vagy talán azt a fájó könnycseppet nem akarják, hogy a kíváncsi bá-mészakodó tömeg meglássa, melyet talán egy titkos valami csal ki szemökből?

De hát tulajdonképen miért is vigadnak ezek a jó fiúk annyira? Talán csak nem a pünkösdi bucsu napja van? Dehogy! most volt a vizitáció. S azok kik bokrétás kalapot viselnek; „taughlich-ok“ amazok pedig vagy még gyengék voltak, vagy pedig ki szuperáltattak. S

lékezendő, ki kell jelentenem, hogy a népiskolai törvény életbeléptetésének 21-ik évében még csak odáig jutottunk el, hogy csupán a II-ik osztályu fiu iskola van elkülönítve, míg a II. III. és IV-ik osztályu iskolás leányok ugy a III. és IV. osztályu iskolás fiuk is egy tanteremben egy tanítótól nyerne oktatást, ámbár ki van már mondva most a 21-ik évben, hogy a jövő tanévre II-ik osztályu leány iskola is elkülönítendő, azonban hogy ez tényleg és valósággal mikor fog megtörténi, s nem marad-e mind örökre jámbor óhajtnak, azt egész bizonyossággal megmondani nem tudnám. Hogy az oktatás és képzés rovására történik az miszerint a III. és IV. osztályu iskolás fiuk ugyanazon egy tanítótól ugyanazon egy tanteremben ugyanazon egy tanítási idő alatt nyerne oktatást, hogy a II. III. és IV. osztályu leány iskolára nézve tökéletesen azon eset forog fenn: talán mondanom is fölösleges, ezt mint én, más is beláthatja laikus felfogással is; de ha ezen abnormalis viszonyokhoz veszem még azt, hogy mindkét iskolában a túltömötség oly nagy, hogy gyermek-gyermek hátán mint a présben ülnek, hogy a padokban, sőt az utóbb jelzett leány iskolában még a bubos kemence körüli padkán sem férnek el, hanem kénytelenek a tanítói emelvényt is körül ülni: valóban bámulnom kell az illető tanítók képességét szorgalmát és erős phisikumát, hogy valami eredményt felmutatni mégis képesek, s hogy testi szervezetük még eddig fel nem adta a szolgálatot, s hogy az a büzhödöt levegő, mit oly kis helyre összezúfolt gyermek

most emezeknek segitenek mulatni. No de mulattak is azok a jó magyar gyerekek úgy, hogy szinte azt hitte az ember, hogy a kedvöknek szárnya nő mint a madárnak, s elrepülnek. — Azonban úgy egyse mulatott köztük mint Villám Ferkó, Villám Gábornak a falu derék kurátorának a fia. Hanem, hogy az a nagy jó kedv az örömtől volt-e vagy, hogy szívének keserűségét akarta a kedvbe bele fojtani? No ez már megint más kérdés és én azt mondom, hogy Ferkó bujában mulatott oly nagyon: hogy miért? Mindjárt meg fogjuk látni.

Amint a vizitációról hazafelé tartottak az egész csapat az ugynevezett „virág utcának“ tartott, az utca sarkán kissé megállapodtak mig eldalolták, hogy:

Megy a gözös lefelé,
Bodor füstje fölfelé
Elviszi a katonákat
Árván hagyja a lányokat.

„Engemet is árván hagyott az én kedves galambom.“

A kerítésen belül egy gyönyörű szöke haju, sugártermetű kökényszemű leány volt, ki épen virág ágyai közül a gyomot szedegetvén ki. A ki midőn a nótát meghallotta, egy ugrással az utcaajtónál termett, hogy láthassa kinek van bokréta a kalapjánál. Nem kellett sokáig keresgélni Ferkót azonnal meg pillantotta, ki éppen akkor is bő inge-ujjával lopva egy forró könnycseppet törült ki szeméből. Mert hát bizony az a kis leány kit a nóta a kapuba

kilélegzése megfertőzött, tüdejüket mindörökre el nem rontotta.

A túltömötség dolgában hasonló kedvezőtlen viszonyok állanak fönn a kezdő osztályoknál is és a II. osztályu fiu iskolánál is, különösen ez utóbbi és az ugynevezett alvégi I-ső osztályu fiu iskola az, mely rögtönös javítást, nem igényel, de követel.

Az iskolai épületekről szólva, semmi jót nem mondhatunk, alig van a belterületi 7 tanterem között 1, legfölyebb 2, mely az igényeknek megfelelő volna különösen a II. osztályu fiu iskola és az ugynevezett „ápol dai“ I. osztályu leányiskola helyiségei minden kritikán alul állanak, ezen tantermekbe a világosság, a napfénye csak elvétve hat be, mintha félne attól hogy kikergetik.

Mondjak-e még többet iskoláink sanyarúságos helyzetének illusztrálására; mondjam e hogy ezen nyomorúságos helyzettel szemben csak is tanítóink buzgalmának és áldozatkész tevékenységének köszönhető, hogy gyermekeink nem mindnyájan bujdokolnak a tudatlanság sötétjében. Pedig bizony-bizony nem volna csoda az sem, ha tanítóink, a mellett az áldott jó fizetés mellett, a melyben atyáskodó községünk őket részesíti s a mely fizetés legnagyobb részben az éhenhalásra sok, de a megélhetésre kevés, türelmüket és buzgalmukat elveszitenék. Ez az áldott jó fizetés, vagy mint a legtöbben mondják: „bér“ a balparti külterületen már megtermette keserü gyümölcsét: okleveles tanítót, a ki állandóan megmaradna nem kapunk.

csalt, az volt akit Ferkó már réges-régen ki választott magának.

Amint azután a nótát elvégezték, Ferkó fájó hangon oda szólt a leányhoz. „Busulj Mariskám! katona vagyok és 36 kis hónapig nem togsz engem látni, de azért mégis légy jó reményességgel, ha Isten haza segít, akkor aztán boldogok leszünk. Isten veled!“ Ekkor ismét újra kezdték a nótát és mentek az utca végi nagy korcsmába, hogy ott közösen meg igyák az áldomást egymás egészségére.

Mariska pedig Ferkó szavai után arcát kendőjébe rejtve, keserü zokogás között sietett vissza virágai közé. No hisz ugyan arra a szegény virágokra akár többé harmat se kell megöntözi azokat bőven Mariska könnyei.

Addig mig a „berukkolási“ idő elérkezett volna, Ferkó hanem is minden nap, de igen gyakran ellátogatott Mariskáékhoz és szeretetteljesen vigasztalta őket.

— Oda se nézz Mariskám szólt, 3 év nem a világ! legalább külből legény vagyok Csengő Janinál, aki még ágyutölteléknek se kellett.

— Azám Ferkó bácsi, mondá Mariska könnyes szemekkel de hátha aztán haza se jön kelmed többé, mert lássa Szöke Bandi is azt ígérte az édes anyjának, hogy haza jön s aztán ott temették el a bosnyák földön.

— Az igaz folytatá Ferkó, de hátha Isten engem haza vezérel te néked. Hejh aztán de is bol-

És mind eme jelenségekkel szemben nincs egy erőskéz népnevelés ügyünk baját, mely a zavarok és kimondhatatlanul visszás állapotok no meg el kell ismerni — a teljes pénztelenség habár — jó oceanján már-már elmerül: biztosan vezetni tudná, vagy akarná; mindezen elszomorító jelenségekkel szemben mi egy szervezésre képes tanfolyamot nem látunk, csak olyan a ki kimutatásokból meg másodszer és harmadszor is kimutatásokból áll, de olyant a ki közvetlenül meggyőződne, látva hallva és tapasztalva az örökös kimutatásokon tul is terjeszkedve, a népnevelés ügy élére állana és segítene avagy segítyt eszközölne ki ott a hol az szükséges és parancsolna ott a hol ez kívánatos: mi nem ismerünk.

Elmondtuk ezekben őszintén iskola ügyünk nagy hátrányait, alkalmilag megkísértem elmondani azt is, hogy vélekedésem szerint miképpen lehetne e felfordult állapotokon segíteni.

Községi ügyek.

Közbiztonsági építettett Mindszent község, azt szépen felszereltette, korlállal látta el kívülről és ze irányban mindent megtett, hogy az céljának meg is feleljen. Sajnos azonban, hogy községi előjárásunk, illetve az erre felügyelni hivatott esküdt bírónak minden igyekezete kárba vész, hogy ott a közbiztonság kívánalmainak elégtétessék. A közbiztonsági épületének ajtója folyton nyitva van, szabad bemenetük van tehát a rondaságokat elkövető pajkos gyermekeknek. Ily helyen darabolják föl a közbiztonsági asztalára szánt húst. Ily dolgokat meggátolni az esküdt bíró kötelessége s reméljük, hogy szokot erélyességével jövőben meg fogja gátolni az ily dolgok ismétlődését.

* **A Tisza mellett** fekvő legkisebb községek előjárásága is gondoskodott már korlállal ellátott vízmerő állványról s ugy látszik, hogy csupán a mi előjárásunk tartja e közbiztonsági óvintézkedést feleslegesnek. A minap voltunk szem és fültanui, egy a vízmerő asszonyok és halászok közötti veszekedésnek, u. i. a Tisza áradása folytán másképpen nem merhették meg edényeiket, tehát kénytelenek voltak a halászok csolnájába menni, a mit ezek megengedni nem akartak. Kötelességünknek tartjuk az illető felsőbb hatóság figyelmét e visszás állapotra is felhívni és kérjük miként sziveskedjen minél előbb ily vízmerő állvány felállítására a községet utasítani mielőtt még a Tisza áldozatait e cimen is kiszedi.

Takarékpénztári közgyűlés.

A községünkben fennálló takarékpénztár e hó 17-én a délutáni órákban tartotta meg ez évi közgyűlését.

dogok leszünk mi, ha majd egymásnak az oltárnál elmondhatjuk a holtomiglant.

Jött az október s a regruták rukkoltak, volt sirás, meg sirás az anyák, szeretők, meg a jó komák részéről annyi, hogy akár halott bucsuzatéhoz is be vált volna. No de volt is azok közt, kik távoztak olyanok is, kik szülőföldjüket elindulásuk napján látták utoljára, mivel ez idő épen Bosnia occupációjával eset össze. Az ilyenek bizony megérdemelték az értök hullott könnyeket.

Az elindulás napján, Ferkó is sietett Mariskájához, hogy töle bucsut vegyen s talán utoljára Az elválás keserü fájdalmát nem írom le, azt hiszem tudja a szives olvasó mi, az? mikor két szerető szivnek meg kell válni.

Azon naptól, hogy Ferkó távozott, nem volt Mariskának csak egy napja is, hogy volt kedvesét többször is el ne siratta volna. Abban csak belé nyugodott el, hogy Ferkót elvitték, mert hát ennek így kellett lenni, de csak aztán vissza is jönné! . . . Oh valahányszor erre gondolt, mindég oly keserü érzés fogta el szivét, hogy bizony ki esordult annak a leve is.

Multak a napok, Ferkó sürűen küldözte a távból levelét, a mely tele volt mindég a legszeb vigasztaló s báterítő szavakkal.

Mig egyszer csak meg szünik a levél. Helek, hónapok mulnak s Mariska az ő hűségese Ferkójáról semmit se hallott. [Folyt köv.]

Dacára a rossz utnak és az izraelita farsangnak 49 részvényes jelent meg, kik 432 részvényt képviselvén, elnök kijelenti, hogy ugy a részvényesek száma, mint a részvények összege az alapszabályokban előirt számot túlhaladván, a közgyűlés megtartható és azt megnyitottnak kijelenti.

A gyűlés letolyása a rendszerintitől any nyiban tért el, hogy zajos volt némi tekintetben, Mátéffy Kálmán részvényes a felügyelő bizottság javaslatát, jelentését részben nem akarta tudomásul venni, illetve csak módosítással akarta elfogadni, mert a társulati ügyész eljárása ellen kifogása van.

Az igazgató és ügyész részben okmányolt felvilágosítása után azonban a közgyűlés ugy az igazgatóság mint a felügyelőbizottság, jelentéseit, javaslatait elfogadta, tudomásul vette, a felmentvényeket megadta.

Kecse Nagy László könyvelő állásáról lemondván, könyvelő választása lesz szükségessé. Az igazgatóság és felügyelő bizottság 800 frt szabad lakás és az alapszabályokban biztosított jövedelem mellett ajánlják az ujjon alkalmazandó könyvelő javadalmát megállapítani, kikötvén, hogy az illető szakképzett és akadémiaát végzett egyén legyen.

Többek hozzászólás után Hubacsek Pál indítványa fogadtatott el, marad a régi 600 frt készpénz, szabad lakás és az alapszabályokban jelzett megállapított összeg hányada, az illetőtől vagy a sikeresen kiállított vizsgáról szóló bizonyítvány vagy hasonló minőségben hasonló intézeteknél: működésről szóló s azt tanúsító bizonyítvány kivántatik. A pályázat hirdetésére az igazgatóság megbizatik, utasítván, hogy rendkívüli közgyűlést hívjon össze a választás megejtése végett. Ezután következtek a választások.

Egyhangú lelkes éljenzé: között választott meg elnökül jelenlegi elnök: főtisztelendő Keller Lajos plébános ur, alelnökké ismét egyhangulag Schléssinger Juda választatott meg.

Igazgatóul egyhangulag az eddigi vezérigazgató Wimmer Károly lett megválasztva.

Az igazgatóság tagjává választattak Bozó Bodi János, Büchler Gábor, Grüner Géza, Szilágyi Ferenc, Széchényi Márton, Stern Salamon, Schönfeld Márton, Zsótér Mihály, a felügyelő bizottság tagjaiul Diamant Manó, Haász Juda, Keresztes Nagy Sándor, Kohn Mór, Megyeri Pál.

Ugy az igazgatóság mint a felügyelő bizottság tagjai majdnem egyhangulag választattak. Mátéffy Kálmán fegyelmi eljárást indított a társulati igazgató és ügyész ellen.

Szóval indokolta indítványát, felemlítvén az ügyésznek 4 rendbeli szokástalan s törvénytelen eljárást s az igazgató részéről a köteles felügyeleti jogelmulasztását, tárgyilagosan adott felvilágosítás után a válaszokat, felvilágosításokat tudomásul vette, és így a kellemetlen incidens nyomnérkül tűnt volna el ha Haász Juda föl nem szólal, oly erős kifejezéseket használván, melyek nem közgyűlés elé tartozók.

Elnök tapiutasosan vezette mindvégig a szokatlanul élénk gyűlést, melyet Elekes Mihály és Balázs Lajos jegyzőkönyv hitelesítésére megválasztott részvényesek ez irányban fölkérése után az esti órákban, általános éljenzése között berekesztett.

A cselédség erkölcsének javításáról.

I.

A cselédek magatartása szolgálatadóikkal szemben mindinkább kezd elviselhetlenné válni. Tudja, érzi, e véstretjó diagnóziist minden cseléd tartó ember.

Alig van, ki cselédtartásra levén utalva meg ne kísérléte volna jó képet vágni a furcsa játékhoz, vagyis más szóval meg ne kísérléte volna bele nyugodni az adott viszonyokba: a rossz cselédek eljárásába. Csakhogy a gazda

türelme, humanus eljárása mind nagyobb tulkapásra ragadja az embertelen cseléd tömeget, tehát minden fél évben ujabb s ujabb ferdeségei s praetentiójához kellene magát a gazdának alkalmazni, a mi nem csak lealázó, de lehetetlen is.

Ez tarthatatlan állapot, tudja, érzi mindenki. „Javitsuk cselédeink erkölcsét“ ez a jelszó ma!

De hogyan? Foglalkoznak ez eszmével városokban; a lapok ajánlanak recipét, mely körvonalazza a gyógyszereket, mikkel a cselédséget erkölcsi betegségéből ki lehetne gyógyítani.

Az aradi Házi Közlöny pl. hat pontban adja elő a cselédek erkölcsének javítási módját. E pontokat megelőzőleg azt ajánlja nevezett lap, hogy a cselédtartók álljanak össze, alakítsanak egyesületet, és évenként tagsági díjából teremtsenek alapot, melyből a jó, hű cselédet megjutalmaznák. Nevezett lap következőleg véli a cselédek erkölcsét megjavíthatónak:

1. Ha a cseléd három egymás után következő éven át egy gazdánál hiven, becsületesen és szorgalmasan szolgált, akkor bérén fölül az alapból kapna jutalmul 15 frtot, minden további évre 5 frtal többet; például négy évi hű szolgálat után 20 frtot, az évek számával emelkednek a jutalom ugy annyira, hogy azon cseléd, ki egy gazdánál egy huzamban tíz évig szolgálta, 50 frt jutalmat kapna.

2. Ezen az összegzen tul a jutalom nem emeltetnék; de ha tovább is ugyanazon gazdánál szolgálta a cseléd, évenként meg volna jutalmazható 50 frttal.

3. Az egyesületnek figyelemmel kellene arra lenni, vajjon a cseléd fizetéséből és az alapból nyert jutalomból agg napjaira összecsöpörített e valamint? Ellenkező esetben csakis az 50 frt kamatait kapná, mig az évi jutalmak tökécsitnének, hogy 30 évi szolgálat után nyugdíjat élvezhetne.

4. A tőkével csak nagy betegség esetében rendelkezhetnék a cseléd vagy ha utódainak vagy ápolójának kiváná hagyni, ezekben az esetekben az egyesület gondozása megszűnnék.

5. Az egyesület csakis a tagjainál szolgáló cselédeket jutalmazná, részesitené gondozásban. Ez által elérhető lenne, hogy az egyesület tagjai jó cselédeket kapnának: ezekhez számítom: a bérest, kanászt, kocist, szolgáltót, szakácsnét, szobalányt, mert odahúzódának, törekednének tetszését megnyerni a gazdának.

6. Ha a cseléd megnősülne, illetőleg férjhez menne, vagy bármi okból a szolgálattal fölhagyni kényszerülne, ezekben az esetekben már egy évi hű szolgálatért 5 frt jutalomban volna részesítendő.

Ez a Házi közlöny hat pontja. Mindenek előtt annyit vagyok bátor megjegyezni, hogy az eszme nagyon is életbe vágó, közérdekű, de szerintem radikálisabb gyógymód kell a cselédek erkölcsének megjavítására, mint a Házi közlöny hat pontja. Mélyen gyökeredszik a baj, mélyen kell tehát a baj gyökerére hatolni.

Világfolyása.

Belföld. Még mindig kísért a 25. §. s az ebből eredt izgalomnak igen sok fatyúnövései támadnak.

Az utcák izgatottsága ráragadt a képviselőkre is és napi renden vannak a botrányok, Schamorzil Kálmán nevü 19 éves végzett főreál iskolai hallgatót Rohony Gedeon ország gyűlési képviselő az országház folyósóján háromszor pofon vágott s miután Schamorzil Rohonyt vissza vágta, több kormányparti képviselő az ifjut megrohanta, ököllel leverte, s utóbb Rohony a zsebében hordott forgópisztolyal rálőtt. Villámként terjedt el a hír, s az egyetemi ifjuság tüntetéseit ujabb és erősebb hullámzást nyertek, s a legveszedelmesebb következményektől lehet tartani. Jellemzi az

izgatottságot a képviselők között egymásután előforduló párbajokra okot szolgáltató összettközések. Krajcsik, Pólónyi közt párbaj folyt le, s még több van készülőben. Pulszky Károly kormány párti képviselőt az utcán a tüntetők megtámadták, de az őt védni szándékozott Törös Kálmán Szentés város képviselőjét, találta a feléje mért ütést, melytől feje beszakadt s vérborította el arcát.

A tüntetők egy más csoportja az országházból fiával együtt távozó Tisza Kálmán miniszterelnök kocsiját megdobálták megállították s felakarták borítani s csakis a rendőség gyors közbelépése háritotta el a szerencsétlenséget. Csáky Albin gr. vallás és közoktatásügyi miniszter egy rendeletet intézet az egyetemekhez, melynek értelmében azon egyetemi ifjak, kik a tüntetésekben ezután is részt vesznek, az egyetemről ki fognak zártni, ugy szintén az akadémiai hatóságok, bármely rendelkezése az ifjuság részéről a legkisebb ellenszegüléssel találkozni, ugy az egyetemet a folyó tanévre be fogja zártni. Szóval a főváros ma az ostrom állapot képét nyújtja.

Mint biztos forrásból értesülünk Fabinyi Teofil ig. miniszter legközelebb beadja lemondását. Birói körökben biztosra veszik, hogy Szilágyi Dezső orsz. képviselő fog utódul kinevezetni

CSARNOK.

(Levél helyből.)*

Tisztelt szerkesztő ur!

Mai napon becses lapjának kiadóhivatalában arról értesültem, hogy űnt lehangolja azon körülmény, hogy b. lapja az itt uralkodó pártok egyikét sem üdvöndözött meg. Hát uram — uram tisztelt szerkesztő uram — szölok az urhoz (állók elébe. szerk.)

Furcsa — nagyon furcsa, de azért ez nem rossz jel és ha a jelekből ítélni lehet, ugy épen ezért én lapjának szép jövőt jósolok, mert a közmondás is azt mondja „Keresd az arany közép utat.“ Nohát uram ön ezt eltalálta.

Községünkben két szélsőség küzd egymással elkeseredett harcra, mindegyik fél a saját metodusa szerint a k a r j a a z e m b r i s é g e t b o l d o g i t a n i a z t á n h á t b i z ' m i n d n y á j a n e m e b e r e k v a g y u n k é s l é v é n m i n d e n e m b e r b e n e g y k i s a d a g h i s s á g i s, h a j ó l n é z e m, h á t u g y v e s z e m é s z r e, h o g y m i n d k é t f é l k ü z d e l m é b e n v a n t a l á n e g y k i s t ö r e k v é s a h a t a l o m u t á n i s, h a n e m a z t a z e g y e t, m i n t b i z o n y o s t á l l i t h a t o m, h o g y n e m m i n d i g v á l o g a t j á k m e g k e l l ő t a p i n t a t t a l f e g y v e r e i k e t. N e i j e d j e n e k m e g a t. v i d é k i o l v a s ó k, n e m á g y u n k a l, s e m a z u j m a n l i e h e r f é l e p u s k á k k a l, d e m é g c s a k n e m i s a R o h o n c y f é l e r e v o l v e r e k k e l l ö v ő d ö z n e k i t t e g y m á s r a a z e m b e r e k, o h n e m ! N e m a z e g y m á s é l e t e e l l e n t ö r n e k e z e k e s u p á n o s a k a z e g y m á s b e c s ü l e t é t a k a r j á k t ö n k r e t e n n i, h o g y a z e g y i k n e k r o m j a i n, a n n a l t é n y e s e b b e n t ü n d ö k ö l h e s s e n a m á s i k. N e m e v e s z e d e l m e s e b b e e z e g y R o h o n c y f é l e r e v o l v e r l ö v é n é l ? ?

No de hála azIstennek nem e két szélsőség képezi lakosságunk zömét, mert, „midőn a szenvedélyek széttépve láncokat, egymás ellen törnek; a higgadtabbak félre vonulva megházdónak.“ Ez a harmadik párt. Ezekhez tartozom én is. Higgye el szerkesztő ur, dacára a látszatnak mely ellenünk szól; a többség mi vagyunk és nem sokára el fog következni azon idő, midőn kötellességünk leendő verekedők elé lépve azt mondani: hogy elég volt.

Én részemről egész természetesnek találom, hogy azok a n a g y e m b e r e k n e m ö r v e n d e z n e k b e c s e s l a p j á n a k m e r t a z n e m f o g t a p á r t j á t e g y i k n e k s e m: n e m j ó s z e m m e l n é z i k a l a p o t, m e r t ö k a z t t a r t j á k, „a k i n e m m e l l e t t e m a z o k e l l e n e m.“

Őn eltalálta az arany közép utat és remélem, éppen ezért is lapja fen állani fog.

Tisztelettel
Demokritos.

* Ámbár mi nem látjuk az itteni viszonyokat ily sötét színben, még csak le sem vagyunk hangolva sőt ellenkezőleg közöljük e cikket változatlanul a beküldő iránti tekintetből. Majd alkalmilag magunk is hozzászólunk e tárghyhoz. szerk.

Helyi és vegyes hírek.

— Jövő számunkhoz fél iv melléklet lesz csatolva.

— Szerencsétlenség. Borzasztó szerencsétlenséget háritottak el révészeink Szerdán éjjel.

A kilencesi gátról több kubikos igyekezett egy dereglyén Mindszentre, de roppant nagy szélben dereglyéjük elmerült. Révészeink, kik a messze elhangzó segélykiáltásokat meghallották, a roppant szél dacára dereglyébe rúhtak és a kiáltások irányába eveztek és ez ember feletti munka után már a legválságosabb pillanatban érkeztek a szerencsétlen kubikosokhoz, kik már a hullámokkal küzdöttek. Derék révészeink mind anyit kimentették a hullámok közül azonban a talicskák és minden szerszámaik odavesztek.

— Rom. kath. II. temetkezési egylet f. hó 17-én kezdte meg működését. Az egylet pénztárnokának egyhangulag Bozó B. János köztisztviselőben álló helybeli polgár lett megválasztva.

— Elfogott hajó. f. hó 20-án éjjel egy megterhelt hajó elszakította a szentesirévkötelet, a miért a helybeli csendőrségnek meg hagyatt az illető hajó letartóztatása. A csendőrség azon éjjel felváltva leste a Tisza partján a hajót, a melyett azomban még Szentés alatt letartóztak.

— Elevenen eltemetve. Szegvárról írja levelezőnk a következő esetet: Községünknek jól ismert alakja, a zsidóknak nélkülözhetlen sak-utje Purim másodnapján eltűnt. A dolog ugy történt hogy Maxi — mert köznyelven így hívják — a purimot more patrió megünnepelvé a sárga földig leitta magát. Holt részegen feküdt egy asztalos barátjánál, hól a sok koporsó láttára azon ostoba gondolat fogamzott meg barátai agyában, hogy eltemetik. — A gondolatot tett követte, koporsóba fektették tőle érzékenyen elbucsuzva ének szó mellett az udvaron levő mély szemégtödrbe bocsájtották le, a temetés után halotti tort őrve, borba ölték bánat és fájdalomukat, minek természetes következménye lett, hogy ök is lerészegedtek és így történt, hogy Maxiról meg feletkeztek. Egy fél napot feküdt már Maxi ezen kevésbé kényelmes helyzetben, midőn szülei a távollétet megsokalván keresésére indultak. — Az általa látogatni szokott helyeket mind bejárták, de sehól nem találták, a tudakozás felőle eredményre nem vezetett, mert a temetkezők a részegek álmát aludták, nem lehetett másként jajgatott a mámi gyilkoságnak esett áldozatul. De végre is megtalálta Maxi a le nem szegezett koporsóban a dicsőséget és be nem várva a feltámadás idejét, kibújt a koporsóból visszavágyott erre a világra mely több élvezettet nyújt, mint a szemét tödrben levő csendesség. De a mély tödrből ki nem jöhetett, segélyért kiáltozott és az összegyűjtöttek nagy hahotája között huzták ki a sirből, szüleinek nagy örömeire.

— Az áradás. Szegednél a legutolsó 24 óra alatt megszűnt a Tisza áradása, a mi azonban előreláthatólag csak ideiglenes állapot. Szegednél 12 centimétert apadt s ezzel a vízszin 4-42 méterről 4-30 méterre esett le. A tegnapi távirati jelentések szerint a Tisza Tokajnál 4-42 méterről 4-41 méterre apadt, Szolnoknál 4-58 méterről 4-62 méterre áradt, a Maros Aradnál 0-17 méterről, 0-10 méterre, a Körös Gyománál 4-05 méterről 3-76 méterre apadt.

— A f. hó 18-án megtartott jótékony célu purimból erkölcsi és anyagi sikeréhez az alább irtag voltak szívesek hozzá járulni.

Altver Bernát orvos 2 frt, Alexovics János 2, Bérés Albert 1. Büchler Gábor 2, Benedek Bernát 2. tiszt. Bajcsi Gábor 2.20, Diamant Ignác 4, Diamant Manó 2, id. Diamant Vilmos 1, Dezsőfi József 2, Engel Ignác 1, Gräner Géza 2, Gräner Ármia 1, Günsberger József (Félegyháza) 1, Goldmann Ignác 2, Horváth Pál 1, Hám János 50 kr. Hambach Ernő 2 Hubeček Pál ügyvéd 2, dr. Kaufmann József 2, Kohn Adolf 3, Kohn Mór 2, Konecz Lajos aljegyző 2, Klein Simon 2, Murinec Antal (Elege) 1, Mátyffy Kálmán alszolgabíró 3, Novák Anna 2, Pauer Ignác 2, Robicsék Lajos 1, Robicsék Mór 2, Robicsék Soma 1, Robicsék Dezső 1, Rex Vilmos 3, Ransburg Herman 1, Schwarc Lipót 2, Schwarc Ignác 1 Szobotka Gnsztáv 3 frt, Stern Salamon 2 frt, Spitzer Vilmos 50 kr, Smidt Dezső 1 frt Schweiger Ignác (Szeged) 1, őzv. Schenk Rudolffé 1, Schönfeld testvérek 5, Szójka Kálmán 1, Vidovics Antal fűszolgabíró 2, Weisz Lőrincz 5, dr. Wiener Márk rabbi 1, Weisz Jakab 60 kr. Wimmer Károly 1 frt 50 kr. Weisz Sománé (Szeged) 1 frt. A befolyt belépti díj 89 frt 30 kr. Egyesek adományá 4 frt 50 kr. Rex Vilmosné a jótékonycélra figyalt adományozott, s az érte befolyt összeg 11 frt. Az összes bevétel tehát 104 frt 80 kr. Kiadás. Zene 20, világítás és takarítás 14, apró kiadások 93 kr. nyomatvány

3 frt 09 kr, összesen 38 frt 07 kr, tisztá jövedelem 66 frt 73 kr.

Fogadják mindanyian a jótékonyzásg nevében köszönetünket. R e n d e z ő s é g.

— Az elfogott szeged-vidéki lókötoóbanda.

A szegedi rendőség mostanában hatalmas fogásokat tesz a megye területén felszaporodott rablóbandák közül. Legutóbb egy lókötoóbandát fogott el, melynek tagjai: N e m e s N a g y A n t a l a szökőben lévő Nemes Nagy Péter rablógyilkos öcscse, H o d u b a A n d r á s a Rózsa Sándor idejében agyonlöt Hoduba Jóska szivány familiának egyik tagja. Orgazdák: D o m o n k o s A n d r á s szeged-rokusi jó módu gazda és B a g i F e r e n c volt szegedi lakos. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy Domonkos András a lókötoókkal cimboraságban állott, nála találtak rendszeren szállást Nemes Nagy Antal és Hoduba András. Az utóbbi teljes beismerésben van. A bandából csupán Nemes Nagy Antal hiányzik még, ki nézzét veven üldöztetésének, elmenekült a kisteleki határról. A rendőség folytatja a vizsgálatot, a csendőrség pedig a megye területén keresi a megugrott Nemes Nagy Antal lókötoót.

— Szörnyű gyilkosság történt H.-M.-Vásárhelyen, Tarjánban Nagy Mihályné Gál Juliannát, egy 18 éves fiatal menyecskét, s Nagy Jusztina nevű három és fél éves mostoha leányát meggyilkolták. Nagy Mihály reggel 6 órakor ment el hazulról a Pálmay és Leopold-féle fagyárba, hol gyári munkás. Az asszonyt a szomszédok még $\frac{1}{2}$ 7 órakor kint látták az udvarban s hét órakor már egyik szomszéd, ki látogatába ment át, a lakó szobába halva találta az asszonyt és kis leányt. Az asszony szája ruhával volt betömve, nyakán a fojtogatás nyomai s egyik válperece mellett mély szurás volt látható, a kis leány nyakára pedig egy istráng volt csavarva. Mindkét áldozatot tehát megfojtották. A gyilkosság után a tettes vagy tettesek 61 frt s egynehány krt raboltak el a szobában levő ládából, azonban a nyomozás gyanujelei szerint nem ez lehetett a gyilkosság oka s valószínű, hogy a rablás csak a nyomozás félrevezetése végett történt. Ugy látszik, miszerint egy családi büntényről van szó,

— Recitatori estély. Szép közönség előtt s annak sürű tetszés nyilvánításai közt tartotta meg Sió Ferenc f. hó 21-én előadását változatos műsorral s várapozásunkon felüli sikerrel. A vig és komoly monológok csaknem kivétel nélkül tetszettek, de legkivált a tragikai érrel előadott szavaltatok. Sió Ferenc mint halljuk, e téren másut is szándékozik kísérletet tenni s egy nagyobb városokban teendő körutat H.-M.-Vásárhelylyel és Szentéssel kezd meg, hol ha mindennütt hasonló vénát fejt ki, bizonynyal meg lesz a jó eredmény.

Beküldetett. — *Botrány. A héten Sió Ferenc által rendezett műszavaltati előadáson két uri ember — nem tudhatni mitől hevítve — jónak látta egy kis botrányt is scenirozni. — Már az előadás kezdetén izetlen közbeszólásaikkal zavarták ugy az előadót mint a jelen volt közönséget, a mit azonban még lehetett tűrni. Amde a műsor 6-ik pontjának előadása alkalmával vakmerőségük már annyira fokozódott, hogy egymás közötti diskuratiojukat, mint a korcszásban szokták, — egész fenhargon tevék nem gondolva azzal, hogy a hölgy közönség részéről mind sürűbben jön számukra a pisszegés, valamint azzal sem, hogy az egész közönség elhallgattatásuk céljából mindig sürűbben, halljuk-ol. Ezen türetlen s valóban nem jellemezhető eljárásuk folytán a közönség köréből egy „csendet kérünk“ közbeszólás hallatszott, majd annak sikertelensége esetén felszólítás az előadóhoz, hogy „hagya abba előadását, mig azok az urak magukat kidiskurálják.“ A mi erre a két uri ember részéről következik, annak jellemzésére elég legyen annyit mondanunk, hogy még Piriócson is rendőrrel vitették volna ki őket rendtelenségükért.

*Ezen közleményért nem vállalunk felelőséget. Közöljük a mint ez hozzánk beküldetett, mert programunk értelmében nincse jogunk ezt megtagadni.

Szerk.

— **50 frt egy félliter pálinkáért.** Ennyit fizetett, le Szentesen a regále bérlők kezéhez özv. Márté Istvánné pálinkafőzőné, amiért egyik szomszédjának egy fél liter pálinkát — orvoságnak lendő el használatás címén engedély nélkül kiadott.

— **Zsebtolvajlás en gros.** Párisig tehetett volna az első osztályon kéjutazást Cira György uram, a nagy-körösi gazdálkodó, akinek a zsebéből a szegedi indóházban — mintegy 160 frtot kiloptak, míg a III. oszt. váróterembe aludt. A rendőség csakugyan erélylyel látott a zsebszivány nyomozásához és rá is akadt s meg is fogta, ha ugyan sikerül Pördi Mihályra, a megátalkodott rovott életű csavargóra rábizonyítani, hogy csakugyan ő nyult bele a vidéki ur zsebébe. Mert ő természetesen erősen tagadja, bár nem tud számot adni az összegről, amit tegnap éjjel eltékozolt. Hogy hazudik, az bizonyos, de hogy a Cira György pénzét szorta-e a „Purim-bálon“, az még nem bizonyos, mert nem ismeri be. A délután folytatott vizsgálat során tanúk is jelentkeztek, akik Pördi ellen bizonyítottak. Egy leány a Harki-körösmából, ahol a zsebéből költek, azt mondja, hogy ő látta a piros bugyelláríst Pördinél, aki egyizben el is ejtette azt s ő segített neki a bankókat fölészadni a padlóról. Pördi mégis tagad. Átadják a bünyenyítő törvényeséknek.

— **Gyilkosság Szeged mellett.** Ama véres bűntények száma, melyeket Szeged vidékén több elkövettek, ismét szaporodott egy iszonyu kegyetlenséggel elkövetett gyilkossággal. Mint kisteleki tudósítónk lapunknak jelzi, ma virradóra a Szeged közelébe fekvő Péteri és Kistelek község között egy kegyetlenül meggyilkolt asszony holttestére akadtak. A véres holttest a vasuti sinek mellett feküdt s a nyomok szerint az áldozatot a tettes, vagy tettesek a nyomozó csendőség félravezetése végett hurcolták ide, arra számítván, hogy azt hiszik majd, miszerint az asszonyt a vonat törte össze. A meggyilkolt asszony holttestén kés metszési sebek is vannak, amik kétségtelenül teszi, hogy gyilkosság áldozata lett. A kisteleki csendőség reggel óta kutat a határban. Eddig a meggyilkolt asszony kiléte sincs megállapítva.

(—) **Mennyi gyufát fogyaszt Európa.** Egy angol tudos kiszámította, hogy 1619,300 mássa gyufát használnak a gyufa készítésére. Legtöbbet használ fel ebből Németország, talán mert itt legtöbbet szivaroznak. Itt minden emberre naponta átlag 15 szál gyufa jut, Belgiumban 9, Angliában 8, Franciaországban 6.

— **Budapesti Hirlap.** A „Budapesti Hirlap“ a lefolyt hetek politikai viharában küzdelmeiben jobban bizonyította, mint valaha, hogy mérészen lobogtatott zászlóján ez az egyetlen jelszó áll: **magyarország.** Lingoló

szózatai, melyeket napról-napra kibocsátott, élnék visszhangot keltettek az országban, s fokozták a „Budapesti Hirlap“ népszerűségét; elterjedtségét pedig eddig páratlan fokra emelték. A „Budapesti Hirlap“ máris olvasói közt találja az ország legkiválóbb intelligenciáját megértette, hogy e lapban a magyar nemzeti politika nyer legpregnansabb kifejezést. A „Budapesti Hirlap“ sikerének egyéb tényezői a régiok maradnak: a kitünően szervezett szerkesztőség, s a közönségnek gyors és hű kiszolgálása, tekintet nélkül a költségekre. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszer levezetékön kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap“ arról rögtön ne adjon hű és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap“ politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar. pártérdekeket nem, csak nemzeti érdekeket ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összekötetése alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsirói jegyzetek alapján szerkeszti s az ülés külsőségeit vidám csevevényekben tárgyalja. Magyarországi politikai és közéleti felől távirati értesülésekkel látunk el rendszer levezetékön kívül minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. Európa összes metropolisaiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik ugy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtávítatják. A külföldi rendszer tudósítókön kívül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap“ e célokra havonként oly összeget fordít, mint a menyit elelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabbán értesítő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap“ Tárcarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regényesarnokban csak kiváló írók legajabb műveit közöljük. — Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszőrűben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hirlap“ kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalaputca 16. szám.

Szerkesztői üzenetek.

Emerikus-Budapest fogadja köszönetem sziveségéért. Legnagyobb örömemre szolgál, hogy lapunkkal meg van elégedve. Legközelebb jönni fog.

K. — S. urnak Szeged köszönjük. Legnagyobb sajnálatunkra térszűke miatt jelen számunkból kimaradt jövő számunkban jönni fog.

Kiadó h. üzenet. A múlt héten kaptuk meg csak a m. kir. postaigazgatóságtól a hirlap bélyeg engedélyt bélyeg hiányában lapunk szétküldéséről némi szabálytalanság fordult elő. — Ezental az expedíció pontosságáról keszkedünk.

Közgazdaság

Gazdasági és üzleti tudósítás.

A hét első napjain szép időjárásnak örvend.

hettünk, mi az őszi vetésekre igen hasznos volt, a tavaszi munkálatokkal szépen haladhattak volna a gazdák, de a hét végén közbejött eső némileg hátrálta a további munkálato-
kat.

A gabonaüzletben még e héten sem mutatkozott semmi hajlam az árvajulásra; a forgalom csekély mert az eladók ily árak mellett igen tartózkodók.

Budapesten a buza árak 10—15 krral estek, mert külföld nem vásárol, és a malmok csak alacsonyabb árak mellett fedezik szükségletüket.

Mai piaci árak: Szép tiszta buza frt 6.70
6.80 kukorica frt 4—4.10 árpa frt 4.50—5
minőség szerint. Zab frt 5.50—6 mint m. mázsáukint.

Budapesti árak:

Tiszavidéki	78—80	kgos	frt	7.50—7.60
Bácskai	78—80	"	"	7.45—7.55
Erdélyi	76—78	"	"	7.15—7.35

Határidő szállításra: Irányzat lanya.
Buza tavaszra frt 7.05.07 zab tavaszra 5.26.28
Buza őszre " 7.35.36 zab őszre 5.43.45
Tengeri május juniusra 4.80.82.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: 6
óra 46perccel, 5 óra 28 p. este

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé-
delelőtt 10 óra 24 perccor, délután 7 óra
11 perccor.

Kistelekről—Budapestre: személyvo-
nat éjjel után 2 óraker, délután 3 óraker:
omnibus-vonat reggel 6 óraker.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat,
déli 12 óraker, éjjel 12 óraker, omnibus
vonat délután 6 óraker.

Szentésről—Budapestre. Indul 5 óra
38 perc reggel, 1 óra 15 perccor d. u.
3 óra 25 perc d. u.

Szegedről Csongrádra indul 11 óra 9
perc 2 óra 18 p. d. u. Csongrádról Sze-
gedre 1 „ 05 p. 4 óra 59 p. d u.

Szolnokról—Szentésre. Indul 3 óra 26
perc éjjel 11 óra 50 perc d. e.

Szentésre érkezik 8 óra 34 perc d. e.
4 óra 30 perc d. u.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

HIRDETÉSEK.

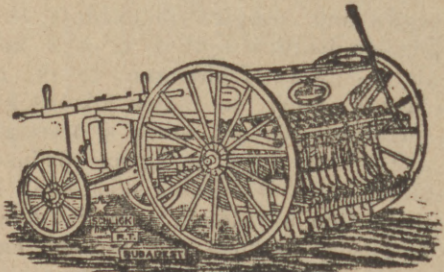
4000 kéve nád különféle
árakban eladó. Bővebb fel-
világosítás a kiadóhivatal-
ban.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

GYÁR és IGAZGATÓSÁG:
VI. külső váciútn 1696.99.

VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
VI. váci kórut 57.

Schlick fél szab. Rayol-ekék, Schlick és Vidats féleeredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecsavágók, répavágók, répazúzók, csöves tengeri darálók, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékcszerei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Jegyzet. Van szerencsém ezonnel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. váci kórut 57 sz. levő irólaink legnagyobb részöt a kül-
ö váci úton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az eddigi irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, vala-
mint, hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítetünk. Kiváló tisztelettel

Mintaraktár és képviselőt: Schlessinger Ferencznél Szentesen.

AZ igazgatósága.

NY. a atott Mindszenta Diamant Manó Könyvnyomdájában.